

7

HOOFDSTUK

Het inkoopproces en het verkoopproces bij een handelsonderneming

Opgave 7.1

(voorraadregistratie tegen vaste verrekenprijs)

1.

	310	Prijsverschillen	2.500*	
Aan	300	Voorraad grind		2.500

* $(€ 3 \text{ -} € 2,75) \times 10.000 = € 2.500$

2.

	300	Voorraad grind	2.750*	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	546**	
Aan	310	Prijsverschillen		150***
Aan	140	Crediteuren		3.146

* $1.000 \times € 2,75 = € 2.750$

** $21\% \text{ van } € 2.600 = € 546$

*** $1.000 \times (€ 2,75 \text{ -} € 2,60) = € 150 \text{ (voordelig)}$

3.

	130	Debiteuren	29.040	
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		5.040*
Aan	850	Omzet		24.000**

* $21\% \text{ van } € 24.000 = € 5.040$

** $6.000 \times € 4 = € 24.000$

	800	Inkoopwaarde omzet	16.500*	
Aan	300	Voorraad grind		16.500

* $6.000 \times € 2,75 = € 16.500$

4/5. Hanegraaf bv waardeert de voorraad op basis van fifo. Op de balans per 31 januari zal de voorraad moeten worden opgenomen voor een bedrag van: $(4.000 \times € 3) + (1.000 \times € 2,60) = € 14.600$. De grootboekrekeningen 300 en 310 geven nu per saldo een waardering aan van $€ 13.750 + € 2.350 = € 16.100$.

Daarom wordt de volgende journaalpost gemaakt:

	800	Inkoopwaarde omzet	1.500	
Aan	310	Prijsverschillen		1.500

De grootboekrekeningen '300 Voorraad grind', '310 Prijsverschillen', '800 Inkoopwaarde omzet' en '850 Omzet' zien er na deze journaalpost als volgt uit:

Grootboekrekening	Debet	Credit	Saldo	Debet/ credit	Soort
300 Voorraad grind	€ 30.000 (1/1) € 2.750 (5/1)	€ 2.500 (2/1) € 16.500 (19/1)	€ 13.750 (31/1)	Debet	Balans
310 Prijsverschillen	€ 2.500 (2/1)	€ 150 (5/1) € 1.500 (31/1)	€ 850 (31/1)	Debet	Balans
800 Inkoopwaarde omzet	€ 16.500 (19/1) € 1.500 (31/1)		€ 18.000 (31/1)	Debet	W&V
850 Omzet		€ 24.000 (19/1)	€ 24.000 (31/1)	Credit	W&V

Op de balans komt het saldo van de grootboekrekeningen 300 en 310 te staan. Dat saldo is: € 13.750 + € 850 = € 14.600 Debet. Het verkoopresultaat is het verschil tussen de omzet en de inkoopwaarde van de omzet. Dit is: € 24.000 -/- € 18.000 = € 6.000 voordelig. Het verkoopresultaat in het grootboek is gelijk aan het verkoopresultaat volgens fifo: $6.000 \times (\text{€ } 4 \text{ -/- } \text{€ } 3) = \text{€ } 6.000$ voordelig.

Opgave 7.2

(voorraadregistratie tegen verkoopprijs)

- De saldi op de grootboekrekeningen 700 en 705:
  - 700 Voorraden: € 225.000 × 1,21 = € 272.250 Debet
  - 705 Ongerealiseerde winst en omzetbelasting: € 272.250 -/- € 150.000 = € 122.250 Credit

2. De journaalpost van de inkoop:

	700	Voorraad	163.350*	
	190	Te vorderen omzetbelasting	18.900**	
Aan	140	Crediteuren		108.900***
Aan	705	Ongerealiseerde winst en omzetbelasting		73.350****

* € 90.000 × 1,50 × 1,21 = € 163.350

** € 90.000 × 0,21 = € 18.900

*** € 90.000 × 1,21 = € 108.900

**** (€ 90.000 × 1,50 × 1,21) -/- € 90.000 = € 73.350

De journaalpost van de verkopen:

	100	Liquide middelen	152.460*	
Aan	700	Voorraad		152.460

* € 84.000 × 1,50 × 1,21 = € 152.460

	705	Ongerealiseerde winst en omzetbelasting	68.460*	
	800	Inkoopwaarde verkopen	84.000	
Aan	195	Te betalen omzetbelasting		26.460**
Aan	850	Opbrengst verkopen		126.000***

* (€ 84.000 × 1,50 × 1,21) -/- € 84.000 = € 68.460

** € 84.000 × 1,50 × 0,21 = € 26.460

*** € 90.000 × 1,50 = € 126.000

Of:

	100	Liquide middelen	152.460	
Aan	195	Te betalen omzetbelasting		26.460
Aan	850	Opbrengst verkopen		126.000

	705	Ongerealiseerde winst en omzetbelasting	68.460	
	800	Inkoopwaarde verkopen	84.000	
Aan	700	Voorraad		152.460

Opgave 7.3 (voorraadregistratie tegen verkoopprijs)

De journaalpost van de verkoop van de beschadigde goederen:

	100	Liquide middelen	605*	
	423	Verlies door beschadiging	1.500**	
	705	Ongerealiseerde winst en omzetbelasting	1.630***	
Aan	700	Voorraad		3.630****
Aan	195	Te betalen omzetbelasting		105*****

* € 500 × 1,21 = € 605

** € 2.000 -/ € 500 = € 1.500

*** (€ 2.000 × 1,50 × 1,21) -/ € 2.000 = € 1.630

**** € 2.000 × 1,50 × 1,21 = € 3.630

***** € 500 × 0,21 = € 105

Opgave 7.4 (de goederen worden eerder ontvangen dan de inkoopfacturen)

De journaalpost van de goederenontvangst op 12 juni:

	700	Voorraad verpakkingsmateriaal	23.000	
Aan	141	Nog te ontvangen facturen		23.000

De journaalpost van de ontvangst van de inkoopfactuur op 15 juni:

	141	Nog te ontvangen facturen	23.000	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	4.830	
Aan	140	Crediteuren		27.830

Opgave 7.5 (de goederen worden eerder ontvangen dan de inkoopfacturen; creditnota)

De journaalpost van de goederenontvangst:

	703	Voorraad grasmaaiers	12.500	
Aan	145	Nog te ontvangen facturen		12.500

De journaalpost van de ontvangst van de inkoopfactuur:

	145	Nog te ontvangen facturen	15.200*	
	190	Te verrekenen omzetbelasting	3.192**	
Aan	140	Crediteuren		18.392

* € 18.392 × (100/121) = € 15.200

** € 18.392 × (21/121) = € 3.192

De journaalpost van de ontvangst van de creditnota:

	140	Crediteuren	3.267*	
Aan	190	Te verrekenen omzetbelasting		567**
Aan	145	Nog te ontvangen facturen		2.700***

* € 18.392 -/-(€ 12.500 × (121/100)) = € 3.267

** € 3.267 × (21/121) = € 567

*** € 3.267 × (100/121) = € 2.700

Opgave 7.6

(de inkoopfacturen worden eerder ontvangen dan de goederen)

De journaalpost van de ontvangst van de inkoopfactuur:

	705	Nog te ontvangen goederen	16.000*	
	190	Te verrekenen omzetbelasting	3.360**	
Aan	140	Crediteuren		19.360

* € 19.360 × (100/121) = € 16.000

** € 19.360 × (21/121) = € 3.360

De journaalpost van de goederenontvangst:

	700	Voorraad servies	16.000	
Aan	705	Nog te ontvangen goederen		16.000

Opgave 7.7

(de inkoopfacturen worden eerder ontvangen dan de goederen; de verkoopfacturen worden later verzonden dan de goederen; vaste verrekenprijs)

1. De journaalpost van de ontvangst van de factuur van Broer Dirks:

	131	Ontvangen facturen	15.000*	
	180	Te vorderen omzetbelasting	936**	
	310	Prijsverschillen	600***	
Aan	130	Crediteuren		16.536****

* $12.000 \times \text{€ } 1,25 = \text{€ } 15.000$

** $12.000 \times \text{€ } 1,30 \times 0,06 = \text{€ } 936$

*** $(\text{€ } 1,30 - \text{€ } 1,25) \times 12.000 = \text{€ } 600$

**** $12.000 \times \text{€ } 1,30 \times 1,06 = \text{€ } 16.536$

2. De journaalpost van de ontvangst van de factuur van Joling bv:

	461	Transportkosten	700*	
	180	Te vorderen omzetbelasting	147**	
Aan	130	Crediteuren		847

* $\text{€ } 847 \times (100/121) = \text{€ } 700$ (De transportkosten zijn niet meegenomen in de vvp. Zou dit wel het geval zijn, dan zouden ze worden geboekt op de grootboekrekening 'Prijsverschillen')

** $\text{€ } 847 \times (21/121) = \text{€ } 147$

3. De journaalpost van de ontvangst van het veevoer:

	300	Voorraad veevoer	13.750*	
Aan	131	Ontvangen facturen		13.750

* $11.000 \times \text{€ } 1,25 = \text{€ } 13.750$

4. De journaalpost van de aflevering van het veevoer:

	141	Te verzenden facturen	16.250*	
Aan	300	Voorraad veevoer		16.250

* $13.000 \times \text{€ } 1,25 = \text{€ } 16.250$

5. De journaalposten van de verzending van de verkoopfactuur:

	140	Debiteuren	20.670*	
Aan	850	Opbrengst verkopen		19.500**
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		1.170***

* $13.000 \times \text{€ } 1,50 \times 1,06 = \text{€ } 20.670$

** $13.000 \times \text{€ } 1,50 = \text{€ } 19.500$

*** $13.000 \times \text{€ } 1,50 \times 1,06 = \text{€ } 1.170$

	800	Inkoopwaarde verkopen	16.250*	
Aan	141	Te verzenden facturen		16.250

* $13.000 \times \text{€ } 1,25 = \text{€ } 16.250$

Opgave 7.8
(afstemregister inkopen)

1. De gecompriemde journaalpost van de ontvangst van de facturen:

	130	Ontvangen facturen	14.500*	
	180	Te vorderen omzetbelasting	870**	
Aan	120	Crediteuren		15.370***

* $\text{€ } 12.700 + \text{€ } 1.800 = \text{€ } 14.500$

** $\text{€ } 14.500 \times 1,06 = \text{€ } 870$

*** $\text{€ } 14.500 \times 1,06 = \text{€ } 15.370$

2. De gecompriemde journaalpost van de goederenontvangst:

	700	Voorraad insecten	10.900	
Aan	701	Ontvangen goederen		10.900

3. De journaalpost van de afstemming:

	701	Ontvangen goederen	10.300*	
Aan	130	Ontvangen facturen		10.300

* $\text{€ } 8.500 + \text{€ } 1.800 = \text{€ } 10.300$

4.

Grootboekrekeningen 'Ontvangen facturen' en 'Ontvangen goederen' over februari

Grootboekrekening	Debet	Credit	Saldo	Debet/ credit	Soort
130 Ontvangen facturen	€ 1.800 (1/2) € 5.500 (8/2) € 3.000 (15/2) € 4.200 (25/2)	€ 10.300 (28/2)	€ 4.200 (28/2)	Debet	Balans
701 Ontvangen goederen	€ 10.300 (28/2)	€ 1.800 (1/2) € 5.500 (5/2) € 3.000 (19/2) € 2.400 (27/2)	€ 2.400 (28/2)	Credit	Balans

5. Real-time vindt de afstemming op de volgende data plaats:

- inkooporder 105; 2 februari;
- inkooporder 201; 8 februari;
- inkooporder 202; 19 februari.

Journalpost 2 februari:

	701	Ontvangen goederen	1.800	
Aan	130	Ontvangen facturen		1.800

Journalpost 8 februari:

	701	Ontvangen goederen	5.500	
Aan	130	Ontvangen facturen		5.500

Journalpost 19 februari:

	701	Ontvangen goederen	3.000	
Aan	130	Ontvangen facturen		3.000

Opgave 7.9 (afstemregister verkopen)

1. De gecompriemeerde journaalpost van de verzonden facturen:

	140	Debiteuren	40.293*	
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		6.993**
Aan	810	Omzet		33.300***

* $(€ 3.200 + € 10.200 + € 8.300 + € 11.600) \times 1,21 = € 40.293$

** $(€ 3.200 + € 10.200 + € 8.300 + € 11.600) \times 0,21 = € 6.993$

*** $€ 3.200 + € 10.200 + € 8.300 + € 11.600 = € 33.300$

De gecompriemeerde journaalpost van de inkoopwaarde van de omzet:

	800	Inkoopwaarde omzet	16.650*	
Aan	701	Af te leveren goederen		16.650

* $€ 33.300/2 = € 16.650$

2. De gecompriemeerde journaalpost van de verzending van de goederen:

	141	Te verzenden facturen	17.300*	
Aan	700	Voorraad goederen		17.300

* $(€ 7.400 + € 10.200 + € 8.300 + € 8.700)/2 = € 17.300$

3. De journaalpost van de afstemming:

	701	Af te leveren goederen	14.550*	
Aan	141	Te verzenden facturen		14.550

* $€ 29.100/2 = € 14.550$

Opgave 7.10 (economische voorraad)

1. Economische voorraad is = Technische voorraad + Voorinkopen -/- Voorverkoop:
 $8.000 + 2.000 -/- 3.000 = 7.000$ kilogram.

2. Het verlies is: $(€ 6 -/- € 5) \times 7.000 = € 7.000$.

3. Flos bv zou het prijsrisico in dit geval kunnen verminderen door meer goederen contractueel te verkopen, zodat de economische voorraad lager wordt.

Opgave 7.11 (economische voorraad)

1. Economische voorraad is = Technische voorraad + Voorinkopen -/- Voorverkoop. De economische voorraad op 1 januari is: $120 + 40 -/- 70 = 90$ ton.

2. De technische voorraad op 31 januari is: $120 + 50 -/- 90 = 80$ ton.
De lopende inkooporders op 31 januari zijn: $40 + 80 -/- 50 = 70$ ton.
De lopende verkooporders op 31 januari zijn: $70 + 60 -/- 90 = 40$ ton.

De economische voorraad op 31 januari is: $80 + 70 -/- 40 = 110$ ton.

3. De saldi van de grootboekrekeningen 700, 701 en 702 per 1 januari:

Rekeningnummer	Naam	Saldo	Debet/credit	Berekening
710	Voorraad gerst	€ 24.240	Debet	$120 \times \text{€ } 202$
711	Te ontvangen gerst	€ 8.080	Debet	$40 \times \text{€ } 202$
712	Te leveren gerst	€ 14.420	Credit	$70 \times \text{€ } 206$

4. De journalpost van de inkooporders voor 80 ton:

	711	Te ontvangen gerst	16.160*	
Aan	145	Contractcrediteuren		16.160

* $80 \times \text{€ } 202 = \text{€ } 16.160$

De journalpost van de verkooporders voor 60 ton:

	131	Contractdebiteuren	14.880*	
Aan	712	Te leveren gerst		12.120**
Aan	132	Winst contractverkoop		2.760***

* $60 \times \text{€ } 248 = \text{€ } 14.880$

** $60 \times \text{€ } 202 = \text{€ } 12.120$

*** $\text{€ } 14.880 -/- \text{€ } 12.120 = \text{€ } 2.760$

De journaalpost van de ontvangst van de inkoopfacturen en de goederenontvangst van 50 ton:

	710	Voorraad gerst	10.100*	
	180	Te verrekenen 6% omzetbelasting	606**	
Aan	140	Crediteuren		10.706

* $50 \times \text{€ } 202 = \text{€ } 10.100$

** $50 \times \text{€ } 202 \times 0,06 = \text{€ } 606$

De journaalpost van de tegenboeking van het inkoopcontract:

	145	Contractcrediteuren	10.100	
Aan	711	Te ontvangen gerst		10.100

De journaalpost van de verzending van de verkoopfacturen en de goederen (90 ton):

	130	Debiteuren	23.659,20*	
Aan	185	Te betalen 6% omzetbelasting		1.339,20**
Aan	850	Opbrengst verkopen		22.320 ***

* $90 \times \text{€ } 248 \times 1,06 = \text{€ } 23.659,20$

** $90 \times \text{€ } 248 \times 0,06 = \text{€ } 1.339,20$

*** $90 \times \text{€ } 248 = \text{€ } 22.320$

	800	Kostprijs verkopen	18.180*	
Aan	710	Voorraad gerst		18.180

* $90 \times \text{€ } 202 = \text{€ } 18.180$

De journaalpost van de tegenboeking van het verkoopcontract:

	712	Te leveren gerst	18.460*	
	136	Winst contractverkopen	3.860**	
Aan	135	Contractdebiteuren		22.320***

* $(70 \times \text{€ } 206) + (20 \times \text{€ } 202) = \text{€ } 18.460$

** $\text{€ } 22.320 - \text{€ } 18.460 = \text{€ } 3.860$

*** $90 \times \text{€ } 248 = \text{€ } 22.320$

5.

De grootboekrekeningen 710, 711 en 712 over januari

Grootboekrekening	Debet	Credit	Saldo	Debet/ credit	Soort
710 Voorraad gerst	€ 24.240 (1/1) € 10.000 (1/1-31/1)	€ 18.180 (1/1-31/1)	€ 16.160 (31/1)	Debet	Balans
711 Te ontvangen gerst	€ 8.080 (1/1) € 16.160 (1/1-31/1)	€ 10.100 (1/1-31/1)	€ 14.140 (31/1)	Debet	Balans
712 Te leveren gerst	€ 18.460 (1/1-31/1)	€ 14.420 (1/1) € 12.120 (1/1-31/1)	€ 8.080 (31/1)	Credit	Balans

6. De saldi van de grootboekrekeningen 700, 701 en 702 per 31 januari:

Rekeningnummer	Naam	Debet	Credit
710	Voorraad gerst	€ 16.160	
711	Te ontvangen gerst	€ 14.140	
712	Te leveren gerst		€ 8.080

Het saldo van rubriek 7 per 31 januari is: € 16.160 + € 14.140 -/- € 8.080 = € 22.220 Debet.

7. De economische voorraad blijkt uit rubriek 7 en is op 31/1: € 22.220 Debet. De economische voorraad in tonnen kan worden berekend door het bovenstaande bedrag te delen door het bedrag per ton: € 22.220/€ 202 = 110 ton.

Opgave 7.12 (inkoopretouren)

1. De journalpost van de ontvangst van de noten:

	723	Voorraad gemengde noten	700*	
Aan	790	Inkopen		700

* $(140 \times € 5,30)/1,06 = € 700$

2. De journaalpost van de retourzending van de noten:

	790	Inkopen	200*	
Aan	723	Voorraad gemengde noten		200

* $(40 \times € 5,30)/1,06 = € 200$

3. De journaalpost van de ontvangst van de factuur:

	790	Inkopen	700	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	42	
Aan	130	Crediteuren		742*

* $140 \times € 5,30 = € 742$

4. De journaalpost van de ontvangst van de creditnota:

	130	Crediteuren	212	
Aan	180	Te verrekenen omzetbelasting		12
Aan	790	Inkopen		200

5.

Grootboekrekening	Debet	Credit	Saldo	Debet/ credit	Soort
790 Inkopen	€ 200 (7/6) € 700 (8/6)	€ 700 (6/6) € 200 (10/6)	€ 0		Balans

Het saldo is dus € 0.

Opgave 7.13
(verkoopretouren)

1. De journaalposten van de creditnota:

	850	Omzet	150	
	181	Te betalen omzetbelasting	31,50	
Aan	130	Debiteuren		181,50

	710	Tussenrekening verkopen	100	
Aan	800	Kostprijs verkopen		100*

* $10 \times \text{€ } 10 = \text{€ } 100$

2. De journaalpost van de retourontvangst:

	700	Voorraad handelsgoederen	80*	
	910	Verlies door beschadiging	20**	
Aan	710	Tussenrekening verkopen		100

* $8 \times \text{€ } 10 = \text{€ } 80$

** $2 \times \text{€ } 10 = \text{€ } 20$

Opgave 7.14 (hoeveelheidskorting)

1. De journaalpost van de verzending van het kattenvoer:

	141	Te verzenden facturen	3.000	
Aan	702	Voorraad kattenvoer		3.000

2. De journaalpost van de verzending van de verkoopfactuur:

	140	Debiteuren	5.898,75	
	810	Hoeveelheidskorting	125	
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		1.023,75
Aan	850	Omzet		5.000

Opgave 7.15 (korting voor contante betaling)

1. De journaalposten van de verzending van de verkoopfactuur en de goederen:

	140	Debiteuren	1.210	
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		210
Aan	850	Omzet		1.000

	800	Inkoopwaarde omzet	600	
Aan	712	Voorraad kattengrit		600

2. De journaalpost van de ontvangst van de betaling:

	110	Rabobank	1.185,80	
	811	Verstreckte kortingen voor contant	24,20*	
Aan	140	Debiteuren		1.210

* 2% van € 1.210 = € 24,20

3. De journaalpost van de verzonden creditnota:

	181	Te betalen omzetbelasting	4,20*	
Aan	811	Verstreckte kortingen voor contant		4,20

* $(€ 24,20/1,21) \times 0,21 = € 4,20$

Alternatieve uitwerking voor 2 en 3

2. De journaalpost van de ontvangst van de betaling:

	110	Rabobank	1.185,80	
Aan	140	Debiteuren		1185,80

3. De journaalpost van de verzonden creditnota:

	181	Te betalen omzetbelasting	4,20	
	811	Verstreckte kortingen voor contant	20	
Aan	140	Debiteuren		24,20

Opgave 7.16
(kredietbeperkingstoeslag verkopen)

1. De journaalposten van de verzending van de verkoopfactuur en de goederen:

	140	Debiteuren	7.405,20	
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		1.260
Aan	850	Omzet		6.000
Aan	190	Kredietbeperkingstoeslag		145,20

	800	Inkoopwaarde omzet	3.600	
Aan	712	Voorraad kattengrit		3.600

2. De journaalpost van de ontvangst van de betaling:

	110	Rabobank	7.260	
	190	Kredietbeperkingstoelag	145,20	
Aan	140	Debiteuren		7.405,20

Opgave 7.17 (kredietbeperkingstoelag verkopen)

1. De journaalposten van de verzending van de verkoopfactuur en de goederen:

	140	Debiteuren	9.256,50	
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		1.575
Aan	850	Omzet		7.500
Aan	190	Kredietbeperkingstoelag		181,50

	800	Inkoopwaarde omzet	4.500	
Aan	712	Voorraad kattengrit		4.500

2. De journaalposten van de ontvangst van de betaling:

	110	Rabobank	9.256,50	
Aan	140	Debiteuren		9.256,50

	190	Kredietbeperkingstoelag	181,50	
Aan	851	Opbrengst kredietbeperkingstoelag		150*
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		31,50**

* $\text{€ } 181,50/1,21 = \text{€ } 150$

** $(\text{€ } 181,50/1,21) \times 0,21 = \text{€ } 31,50$

Opgave 7.18 (kredietbeperkingstoelag inkopen)

1. De journaalpost van de ontvangst van de verkoopfactuur en het kattengrit:

	720	Voorraad kattengrit	6.000	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	1.260	
	171	Kredietbeperkingstoelag inkopen	145,20	
Aan	130	Crediteuren		7.405,20

2. De journalpost van de betaling:

	130	Crediteuren	7.405,20	
Aan	171	Kredietbeperkingstoelage inkopen		145,20
Aan	103	SNS Bank		7.260

Opgave 7.19 (kredietbeperkingstoelage inkopen)

1. De journalpost van de ontvangst van de verkoopfactuur en het kattengrit:

	707	Voorraad kattengrit	7.500	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	1.575	
	190	Kredietbeperkingstoelage inkopen	181,50	
Aan	130	Crediteuren		9.256,50

2. De journalposten van de betaling:

	130	Crediteuren	9.256,50	
Aan	101	ABN AMRO		9.256,50

	930	Betaalde kredietbeperkingstoelage	181,50	
Aan	171	Kredietbeperkingstoelage inkopen		181,50

3. De journalpost van de ontvangst van de factuur voor de kredietbeperkingstoelage:

	180	Te verrekenen omzetbelasting	31,50*	
Aan	930	Betaalde kredietbeperkingstoelage		31,50

* $(\text{€ } 181,50 / 1,21) \times 0,21 = \text{€ } 31,50$

Opgave 7.20 (enkelvoudige opslagmethode)

1. De journalpost van de inkoop:

	725	Voorraad Gerona	4.000	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	840	
Aan	130	Crediteuren		4.840

2. De journaalposten van de verkoop:

	140	Debiteuren	7.260	
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		1.260
Aan	850	Omzet		6.000

	800	Inkoopwaarde omzet	4.000	
Aan	725	Voorraad Gerona		4.000

3. De journaalpost van de toeslag voor indirecte kosten:

	810	Toeslag indirecte kosten	1.200*	
Aan	510	Opslag indirecte kosten		1.200

* 30% van € 4.000 = € 1.200

Opgave 7.21

(meervoudige opslagmethode)

1. De journaalpost van de inkoop:

	717	Voorraad Toledo	2.000	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	420	
Aan	130	Crediteuren		2.420

2. De journaalposten van de verkoop:

	140	Debiteuren	3.872	
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		672
Aan	850	Omzet		3.200

	800	Inkoopwaarde omzet	2.000	
Aan	717	Voorraad Toledo		2.000

3. De journaalposten van de toerekening van de indirecte kosten:

	810	Toeslag overige indirecte kosten	600*	
Aan	510	Opslag indirecte kosten		600

* 30% van € 2.000 = € 600

	820	Toeslag indirecte verkoopkosten	320*	
Aan	510	Opslag indirecte kosten		320

* 10% van € 3.200 = € 320

4. De journalpost van de transportkosten:

	420	Transportkosten	1.000	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	210	
Aan	130	Crediteuren		1.210

5. De journalpost van de doorberekening van de transportkosten naar rubriek 5:

	500	Indirecte kosten	1.000	
Aan	499	Doorberekende kosten		1.000

Opgave 7.22

(handelonderneming; enkelvoudige opslagmethode)

1. De journalposten van de verkopen:

	130	Debiteuren	169.600	
Aan	850	Omzet		160.000
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		9.600*

* 6% van € 160.000 = € 9.600

	800	Kostprijs omzet	98.000*	
Aan	700	Voorraad product Alpha		40.000**
Aan	701	Voorraad product Beta		30.000***
Aan	510	Gedekte indirecte kosten		28.000****

* $(8.000 \text{ stuks} \times \text{€ } 7) + (2.000 \text{ stuks} \times \text{€ } 21) = \text{€ } 98.000$

** $8.000 \times \text{€ } 5 = \text{€ } 40.000$

*** $2.000 \times \text{€ } 15 = \text{€ } 30.000$

**** $(8.000 \times \text{€ } 2) + (2.000 \times \text{€ } 6) = \text{€ } 28.000$

De journaalpost van de inkoop:

	700	Voorraad product Alpha	45.000	
	701	Voorraad product Beta	24.000	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	4.140*	
Aan	140	Crediteuren		73.140

* 6% van (€ 45.000 + € 24.000) = € 4.140

De journaalposten van de overige directe en indirecte kosten:

	400	Indirect loon	15.400	
Aan	110	Bank		15.400

	410	Huisvestingskosten	4.400	
	150	Vooruitbetaalde bedragen	4.400	
Aan	110	Bank		8.800

	420	Transportkosten	5.000*	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	1.050**	
Aan	110	Bank		6.050

* € 6.050/1,21 = € 5.000

** (€ 6.050/1,21) × 0,21 = € 1.050

	430	Overige directe kosten	17.100	
Aan	110	Bank		17.100

	440	Overige indirecte kosten	9.400	
Aan	110	Bank		9.400

2. Rubriek 4 ziet er eind september als volgt uit:

Rekening-nummer	Naam	Geboekt in rubriek 4	Naar rubriek 5	Naar rubriek 8
400	Indirect loon	€ 15.400	€ 15.400	
410	Huisvestingskosten	€ 4.400	€ 4.400	
420	Transportkosten	€ 5.000	€ 5.000	
430	Overige directe kosten	€ 17.100		€ 17.100
440	Overige indirecte kosten	€ 9.400	€ 9.400	
	Totaal	€ 51.300	€ 34.200	€ 17.100

Alle indirecte kosten gaan naar rubriek 5. De directe kosten gaan naar rubriek 8.

De journalpost van de doorberekening vanuit rubriek 4 naar de rubrieken 5 en 8:

	500	Indirecte kosten	34.200	
	800	Kostprijs omzet	17.100	
Aan	499	Doorberekende kosten		51.300

Na de bovenstaande journalpost ziet rubriek 4 er als volgt uit:

Rekeningnummer	Naam	Debet	Credit
400	Indirect loon	€ 15.400	
410	Huisvestingskosten	€ 4.400	
420	Transportkosten	€ 5.000	
430	Overige directe kosten	€ 17.100	
440	Overige indirecte kosten	€ 9.400	
499	Doorberekende kosten		€ 51.300
	Totaal	€ 51.300	€ 51.300

Opmerking: Rubriek 4 heeft nu geen saldo meer. De informatie over de uitsplitsing van de kosten naar soort, blijft echter beschikbaar.

3. Rubriek 5 ziet er na de eerder gemaakte boekingen als volgt uit:

Rekeningnummer	Naam	Debet	Credit
500	Indirecte kosten	€ 34.200	
510	Gedekte indirecte kosten		€ 28.000

De journaalpost van de doorberekening vanuit rubriek 5 naar rubriek 9:

	900	Resultaat op indirecte kosten	6.200	
Aan	599	Doorberekende resultaten		6.200

Opmerking: Het resultaat op indirecte kosten is € 34.200 -/- € 28.000 = € 6.200 nadelig. Het resultaat is nadelig, omdat de werkelijke indirecte kosten hoger zijn dan de gedekte indirecte kosten. Door een nadelig resultaat neemt volgens de boekingsregels het eigen vermogen af. Daarom moet een nadelig resultaat altijd worden gedebiteerd. De doorberekening fungeert als sluitpost.

Na de bovenstaande journaalpost ziet rubriek 5 er als volgt uit:

Rekeningnummer	Naam	Debet	Credit
500	Indirecte kosten	€ 34.200	
510	Gedekte indirecte kosten		€ 28.000
599	Doorberekende resultaten		€ 6.200
	Totaal	€ 34.200	€ 34.200

Opmerking: Ook rubriek 5 heeft - net als rubriek 4 - na de doorberekening geen totaalsaldo meer.

4. Rubriek 8 ziet er na de eerder gemaakte boekingen als volgt uit:

Rekeningnummer	Naam	Debet	Credit
800	Kostprijs omzet	€ 115,100	
850	Omzet		€ 160.000

De journaalpost van de doorberekening van het verkoopresultaat vanuit rubriek 8 naar rubriek 9:

	899	Doorberekende resultaten	44.900*	
Aan	910	Verkoopresultaat		44.900

* € 160.000 -/- € 115,100 = € 44,900

Na de bovenstaande journaalpost ziet rubriek 8 er als volgt uit:

Rekeningnummer	Naam	Debet	Credit
800	Kostprijs omzet	€ 115.100	
850	Omzet		€ 160.000
899	Doorberekende resultaten	€ 44.900	
	Totaal	€ 160.000	€ 160.000

5. Rubriek 9 ziet er na de eerder gemaakte boekingen als volgt uit:

Rekeningnummer	Naam	Debet	Credit
900	Resultaat op indirecte kosten	€ 6.200	
910	Verkoopresultaat		€ 44.900

De journaalpost van de overboeking van het resultaat vanuit rubriek 9 naar 'Resultaat boekjaar' (op de balans):

	999	Saldo winst	38.700*	
Aan	090	Resultaat boekjaar		38.700

* € 44.900 -/- € 6.200 = € 38.700

Na de bovenstaande journaalpost ziet rubriek 9 er als volgt uit:

Rekeningnummer	Naam	Debet	Credit
900	Resultaat op indirecte kosten	€ 6.200	
910	Verkoopresultaat		€ 44.900
999	Saldo winst	€ 38.700	
	Totaal	€ 44.900	€ 44.900

Opgave 7.23 (kostenplaatsen)

1. Het tarief van de kostenplaats Huisvesting per vierkante meter:

€ 120.000/1.000 =	€ 120
€ 30.000/1.000 =	€ 30 +
Tarief	€ 150 per vierkante meter

2. De journaalpost van de doorbelasting van de kosten van Huisvesting over de eerste maand:

	510	Werkelijke kosten Hoofdkantoor	3.125*	
	520	Werkelijke kosten Magazijn	5.000**	
	530	Werkelijke kosten Inkoop	1.250***	
	540	Werkelijke kosten Verkoop	1.875****	
Aan	501	Dekking huisvesting		11.250

* $(250 \times \text{€ } 150) / 12 = \text{€ } 3.125$

** $(400 \times \text{€ } 150) / 12 = \text{€ } 5.000$

*** $(100 \times \text{€ } 150) / 12 = \text{€ } 1.250$

**** $(150 \times \text{€ } 150) / 12 = \text{€ } 1.875$

3. De journaalpost van de doorberekening van de werkelijke kosten van Huisvesting vanuit rubriek 4 naar rubriek 5:

	500	Werkelijke kosten Huisvesting	12.304	
Aan	499	Doorberekende kosten		12.304

4. De journaalpost van de overboeking van het resultaat op de kostenplaats Huisvesting vanuit rubriek 5 naar rubriek 9:

	950	Resultaat op indirecte kosten	1.054*	
Aan	599	Doorberekende resultaten		1.054

* $\text{€ } 12.304 - \text{€ } 11.250 = \text{€ } 1.054$

Opmerking: Rekening 950 wordt gedebiteerd, want het resultaat op huisvestingskosten is nadelig.

Opgave 7.24 (kostenplaatsen)

1. Tarief Algemeen beheer: $(\text{€ } 180.000 / 24) + (\text{€ } 30.000 / 20) = \text{€ } 9.000$ per personeelslid

De verwachte doorbelasting van Algemeen beheer:

Inkoop: $6 \times \text{€ } 9.000 = \text{€ } 54.000$

Verkoop: $14 \times \text{€ } 9.000 = \text{€ } 126.000$

Tarief Inkoop:
 $((€ 120.000 + € 54.000)/1.200.000) \times 100\% = 14,5\%$
 $(€ 30.000/1.000.000) \times 100\% = \underline{3\%} +$
 Totaal 17,5% van de inkoopwaarde

De verwachte doorbelasting van Inkoop aan de artikelen: 17,5% van € 1.000.000
 = € 175.000

Tarief Verkoop:
 $((€ 154.000 + € 126.000)/2.500.000) \times 100\% = 11,2\%$
 $(€ 80.000/2.000.000) \times 100\% = \underline{4\%} +$
 Totaal 15,2% van de omzet

De verwachte doorbelasting van Verkoop aan de artikelen: 15,2% van € 2.000.000
 = € 304.000

2. De voorcalculatorische kostenverdeel- en kostendeckingsstaat:

	Algemeen beheer	Inkoop	Verkoop	Artikelen
Eerstbelaste kosten	€ 210.000	€ 150.000	€ 234.000	
Doorbelast van Algemeen beheer	€ 180.000 Credit	€ 54.000	€ 126.000	
Doorbelast van Inkoop		€ 175.000 Credit		€ 175.000
Doorbelast van verkoop			€ 304.000 Credit	€ 324.000
Voorcalculatorisch resultaat	€ 30.000 nadelig	€ 29.000 nadelig	€ 56.000 nadelig	

3. Het verschil tussen de gedekte kosten en de toegerekende kosten is een voorcalculatorisch bezettingsresultaat. De extracomptabele berekening, gebaseerd op de formule $(W/-N) \times C/N$, ziet er als volgt uit:

Algemeen beheer: $(20 -/ - 24) \times (€ 180.000/24) = € 30.000$ nadelig
 Inkoop: $(€ 1.000.000 -/ - € 1.200.000) \times 14,5\% = € 29.000$ nadelig
 Verkoop: $(€ 2.000.000 -/ - € 2.500.000) \times 11,2\% = € 56.000$ nadelig

4. De journaalposten naar aanleiding van de werkelijke cijfers:

Verkopen

	140	Debiteuren	617.342*	
	100	Kas	28.798**	
Aan	850	Opbrengst verkopen		534.000***
Aan	181	Te betalen omzetbelasting		112.140****

* € 510.200 + € 107.142 = € 617.342

** € 23.800 + € 4.998 = € 28.798

*** € 510.200 + € 23.800 = € 534.000

**** € 4.998 + € 107.142 = € 112.140

	800	Kostprijs verkopen	256.700	
Aan	700	Voorraad handelsgoederen		256.700

	802	Toeslag indirecte verkoopkosten	81.168*	
Aan	521	Dekking Verkoop		81.168

* 15,2% van € 534.000 = € 81.168

Inkopen

	710	Inkopen	240.000	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	50.400	
Aan	130	Crediteuren		290.400*

* € 240.000 + € 50.400 = € 290.400

Magazijnontvangst

	700	Voorraad handelsgoederen	276.125	
Aan	710	Inkopen		235.000
Aan	511	Dekking Inkoop		41.125

Huisvestingskosten

	400	Huisvestingskosten	9.000*	
	150	Vooruitbetaalde kosten	27.000**	
Aan	110	Bank		36.000

* € 36.000 × 1/4 = € 9.000

** € 36.000 × 3/4 = € 27.000

Afschrijving inventaris

	420	Afschrijvingskosten	6.500	
Aan	020	Inventaris		6.500

Salaris en indirect loon

	410	Salariskosten	31.400	
	430	Indirecte loonkosten	61.344	
Aan	110	Bank		92.744*

* € 31.400 + € 61.344 = € 92.744

Directe verkoopkosten

	440	Directe verkoopkosten	23.000*	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	4.830	
Aan	110	Bank		27.830

* € 27.830 -/ - € 4.830 = € 23.000

Indirecte verkoopkosten

	450	Indirecte verkoopkosten	22.400*	
	180	Te verrekenen omzetbelasting	4.074	
Aan	110	Bank		23.474
Aan	160	Te betalen kosten		3.000

* € 23.474 -/ - € 4.074 + € 3.000 = € 22.400

5. De journaalposten van de nacalculatorische kostenverdeel- en kostendekkingstaat:

Overboeking eerstbelaste kosten

	500	Kosten Algemeen beheer	46.900	
	510	Kosten Inkoop	36.404	
	520	Kosten Verkoop	47.340	
Aan	499	Doorberekende kosten		130.644

Overboeking doorbelaste kosten Algemeen beheer

	510	Kosten Inkoop	13.500	
	520	Kosten Verkoop	36.000	
Aan	501	Dekking Algemeen beheer		49.500

De dekking van Inkoop en de dekking van Verkoop zijn al geboekt bij 4.

6. De journaalpost van de overboeking van de directe verkoopkosten van rubriek 4 naar rubriek 8:

	801	Directe verkoopkosten	23.000	
Aan	499	Doorberekende kosten		23.000

7. De journaalpost van de overboeking van het resultaat van rubriek 5 naar rubriek 9:

	910	Resultaat rubriek 5	7.551*	
Aan	599	Doorberekende resultaten		7.551

* € 8.779 + € 2.172 -/ € 3.400 = € 7.551 (nadelig)

De journaalpost van de overboeking van het resultaat van rubriek 8 naar rubriek 9:

	899	Doorberekende resultaten	173.132*	
Aan	920	Resultaat rubriek 8		173.132

* € 534.000 -/ € 256.700 -/ € 81.168 -/ € 23.000 = € 173.132

8. Het resultaat over het eerste kwartaal is het saldo van rubriek 9: € 173.132 -/ € 7.551 = € 165.581 (winst).

Opgave 7.25 (activity based costing)

1. De journaalposten naar aanleiding van de financiële feiten a en b:

a.

	471	Reinigingskosten	61.248	
Aan	160	Te betalen lonen		61.248

	580	Kosten reinigen	61.248	
Aan	499	Doorberekende kosten		61.248

	581	Toegestane kosten reinigen	63.360*	
Aan	582	Verrekenende kosten reinigen		63.360

* $2.112 \times \text{€ } 30 = \text{€ } 63.360$

b.

	700	Voorraad handelsgoederen	60.000*	
Aan	583	Gedekte kosten reinigen		60.000

* $4.000 \times (25.000/50.000) \times \text{€ } 30 = \text{€ } 60.000$

2. Het efficiencyresultaat op reinigen kan worden afgelezen uit het saldo van de grootboekrekeningen 581 en 583.

3. Het efficiencyresultaat op reinigen over juni: $((4.000 \times (25.000/50.000)) - / - 2.112) \times \text{€ } 30 = \text{€ } 3.360$ nadelig

Opgave 7.26 (activity based costing)

1. De journaalposten van de financiële feiten a tot en met g:

a.

	440	Loon behandelen	100.906	
Aan	160	Te betalen lonen		100.906

	570	Kosten behandelen	100.906	
Aan	499	Doorberekende kosten		100.906

b.

	441	Afschrijvingskosten verpakkingsmachine	10.500	
	442	Afschrijvingskosten coatingmachine	7.000	
Aan	031	Afschrijving machines		17.500

c.

	810	Toeslag indirect loon	128.000*	
Aan	543	Gedekt indirect loon		128.000

* $2.560 \times \text{€ } 50 = \text{€ } 128.000$

d.

	811	Toeslag verpakkingskosten	77.330*	
Aan	553	Gedekte kosten verpakken		77.330

* $814 \times \text{€ } 95 = \text{€ } 77.330$

e.

	812	Toeslag instellen	148.025*	
Aan	563	Gedekte kosten instellen		148.025

* $29.605 \times \text{€ } 5 = \text{€ } 148.025$

f.

	813	Toeslag behandelkosten	102.440*	
Aan	573	Gedekte kosten behandelen		102.440

* $10.244 \times \text{€ } 10 = \text{€ } 102.440$

g.

	800	Inkoopwaarde omzet	880.000*	
Aan	702	Voorraad Deluxe		880.000

* $800 \times \text{€ } 1.100 = \text{€ } 880.000$

2. De intracomptabele berekening van het resultaat op behandelen:

570 Kosten behandelen	€ 100.906 Debet
573 Gedekte behandelkosten	€ <u>102.440</u> Credit
Resultaat	€ 1.534 voordelig

3. De extracomptabele berekening van het efficiencyresultaat op behandelen:

Toegestaan aantal behandelingen:	
$(4.000 \times 1) + (2.000 \times 2) + (800 \times 4) =$	11.200
Werkelijk aantal behandelingen	<u>10.244</u> -/-
Resultaat	$956 \times \text{€ } 10 = \text{€ } 9.560$ voordelig

4. Het intracomptabele efficiencyresultaat op behandelen blijkt uit de grootboekrekeningen 571 en 573:

571: $11.200 \times \text{€ } 10 =$	€ 112.000 Debet
573:	€ <u>102.440</u> Credit
Resultaat	€ 9.560 voordelig

Opgave 7.27 (handelsonderneming)

1.

	Rekening-nummer	Naam	Soort	Debet/credit of winst/verlies
a.	010	Goodwill	Balans	Debet
b.	125	Voorziening debiteuren	Balans	Credit
c.	160	Af te dragen loonheffingen	Balans	Credit
d.	420	Huurkosten	Winst-en-verliesrekening	Verlies
e.	900	Diverse baten en lasten	Winst-en-verliesrekening	Verlies

2. Het resultaat over het eerste kwartaal vóór aftrek van belasting: (€ 154.540 + € 57.200) - / - (€ 17.620 + € 6.200 + € 12.400 + € 8.070 + € 83.210 + € 42.350 + € 11.382)
= € 30.508 winst

3. De journaalpost van de afschrijvingskosten op de inventaris:

	410	Afschrijvingskosten	1.464	
Aan	020	Inventaris		1.464

4. De journaalpost van de inruil van de bedrijfsauto:

	030	Bedrijfsauto's	8.000	
Aan	900	Diverse baten en lasten		8.000

5. De journaalpost van de afschrijving op de nieuwe bedrijfsauto:

	410	Afschrijvingskosten	392*	
Aan	031	Afschrijving bedrijfsauto's		392

* 2% van € 19.600 = € 392

6. De journaalpost van de correctie van de betaling van crediteur Joosten bv:

	130	Crediteuren	13.804	
Aan	010	Goodwill		13.804

7. De journaalpost naar aanleiding van het bericht van de curator:

	120	Debiteuren	121	
Aan	125	Voorziening debiteuren		100
Aan	152	Af te dragen omzetbelasting		21

8. De journaalpost van de betaling van de eindafrekening van het energiebedrijf:

	142	Nog te betalen bedragen	2.000	
	150	Te verrekenen omzetbelasting	378*	
Aan	100	ING Bank		2.178
Aan	430	Overige bedrijfskosten		200

* $(€ 2.178/1,21) \times 0,21 = € 378$

9. De journaalpost van de correctie van de verzekeringskosten:

	141	Vooruitbetaalde bedragen	530*	
Aan	430	Overige bedrijfskosten		530

* $2,5/3 \times € 636 = € 530$

10. De journaalpost van het bericht van de verzekeringsmaatschappij:

	140	Nog te ontvangen bedragen	4.610	
Aan	700	Voorraad wijnen		1.130
Aan	710	Voorraad overige dranken		280
Aan	900	Diverse baten en lasten		3.200

11. De journaalpost van de correctie:

	180	Rekening-courant Wibo Avanti	450	
Aan	141	Vooruitbetaalde bedragen		375
Aan	430	Overige bedrijfskosten		75*

* $2/12 \times € 450 = € 75$

12. De journaalpost van de kantoorkosten:

	430	Overige bedrijfskosten	320	
Aan	141	Vooruitbetaalde bedragen		320

13. De journaalpost van de huurkosten:

	420	Huurkosten	6.200	
Aan	142	Nog te betalen bedragen		6.200

14. De journaalpost van de overboeking van de omzetbelasting:

	151	Verschuldigde omzetbelasting	13.924	
Aan	150	Te verrekenen omzetbelasting		6.590*
Aan	152	Af te dragen omzetbelasting		7.334

* € 6.212 + € 378 = € 6.590

15. Het definitieve resultaat over het eerste kwartaal: € 30.508 -/- € 1.464 (journaalpost 3) + € 8.000 (journaalpost 4) -/- € 392 (journaalpost 5) + € 200 (journaalpost 8) + € 530 (journaalpost 9) + € 3.200 (journaalpost 10) + € 75 (journaalpost 11) -/- € 320 (journaalpost 12) -/- € 6.200 (journaalpost 13) = € 34.137

Opgave 7.28
(handelonderneming)

1. Het gevraagde overzicht is de kolommenbalans.
2. De gegevens voor het samenstellen van de saldibalans komen uit het grootboek.
3. Redenen voor het gebruik van de rekeningnaam 'Inkopen' in plaats van 'Nog te ontvangen facturen':
  - Het is geen vast patroon dat de goederen eerder worden ontvangen dan de facturen.
  - De goederen worden geadmistreerd tegen vaste verrekenprijzen en de werkelijke factuurprijs hoeft nog niet bekend te zijn bij de (eerdere) ontvangst van de goederen.
4. De journaalpost van de afschrijving op de gebouwen:

	410	Afschrijvingskosten	500*	
Aan	015	Afschrijving gebouwen		500

* 2% van ((€ 430.000 -/- € 130.000)/12) = € 500

5. De journaalpost van de afschrijving op de bestelauto's:

	410	Afschrijvingskosten	675*	
Aan	025	Afschrijving bestelauto's		675

* 3% van (€ 45.600 -/- € 23.100) = € 675

6. De journaalpost van de aanschaf en inruil van de bestelauto's:

	020	Bestelauto's	7.450*	
	025	Afschrijving bestelauto's	20.073**	
	950	Incidentele baten en lasten	3.577	
Aan	142	Nog te betalen bedragen		31.100

* € 36.350 -/- € 28.900 = € 7.450

** € 19.800 + (3% van (€ 28.900 -/- € 19.800)) = € 20.073

7. Het saldo op de rekening 'Aandeelhouders nog te storten' is het verschil tussen het totaalbedrag van de op 31 december 2013 geplaatste aandelen en het bedrag dat de aandeelhouders op dat moment daadwerkelijk hebben betaald.

8. De bv is verplicht om de – op naam gestelde – aandelen te registreren in het aandeelhoudersregister van de vennootschap.

9. De correctie van de foutieve boeking van de interestbetaling:

	142	Nog te betalen bedragen	4.800*	
Aan	070	6% Hypothecaire lening o/g		4.800

* (6% van € 160.000) × 6/12 = € 4.800

10. De journaalpost van de interestkosten van de hypothecaire lening:

	910	Interest	750*	
Aan	142	Nog te betalen bedragen		750

* (6% van (€ 160.000 -/- € 10.000)) × 1/12 = € 750

11. De journaalpost van de kosten en interest:

	430	Overige bedrijfskosten	125	
	910	Interest	1.208	
Aan	142	Nog te betalen bedragen		1.333

12. De journaalpost naar aanleiding van het bericht van de curator:

	152	Af te dragen omzetbelasting	504*	
	125	Voorziening debiteuren	2.400	
Aan	120	Debiteuren		2.904

* $21/121 \times (60\% \text{ van } \text{€ } 4.840) = \text{€ } 504$

13. De journaalpost van de aanpassing van de voorziening debiteuren:

	850	Verkoopkosten	2.937*	
Aan	125	Voorziening debiteuren		2.937

* $\text{€ } 12.000 - \text{€ } 11.463 + \text{€ } 2.400 = \text{€ } 2.937$

14. De journaalposten van de factuurontvangst en de aanpassing van het contractbedrag:

	150	Te verrekenen omzetbelasting	4.200	
	720	Inkopen	19.500	
	730	Prijsverschillen bij inkoop	500	
Aan	130	Crediteuren		24.200*

* $\text{€ } 20.000 \times 1,21 = \text{€ } 24.200$

	135	Contractcrediteuren	19.500	
Aan	710	Inkoopcontracten		19.500

15. De journaalpost van de correctie van de foutieve boeking:

	142	Nog te betalen bedragen	1.100	
Aan	141	Vooruitbetaalde bedragen		1.100

16. De journaalpost van de af te dragen omzetbelasting:

	151	Verschuldigde omzetbelasting	15.667	
Aan	150	Te verrekenen omzetbelasting		12.626*
Aan	152	Af te dragen omzetbelasting		3.041

* $\text{€ } 7.462 + \text{€ } 4.200 = \text{€ } 12.626$

17. De journaalpost van de afboeking van de beschadigde partij artikelen en de toezegging van de verzekeringsmaatschappij:

	140	Nog te ontvangen bedragen	1.400	
	950	Incidentele baten en lasten	500	
Aan	700	Voorraad feestartikelen		1.900

18. De journaalpost van de correctie van de voorraad feestartikelen:

	950	Incidentele baten en lasten	335*	
Aan	700	Voorraad feestartikelen		335

* € 366.235 -/- € 1.900 -/- € 364.000 = € 335

19.

Winst-en-verliesrekening Pipo bv over 2016

Debet/kosten		Credit/opbrengsten
400 Lonen en sociale lasten	€ 99.976	860 Opbrengst
410 Afschrijvingskosten	€ 16.352	verkopen
420 Autokosten	€ 8.750	
430 Overige bedrijfskosten	€ 15.225	
800 Vaste verrekenprijs verkopen	€ 585.855	
840 Rabatten en kortingen	€ 15.800	
850 Verkoopkosten	€ 26.386	
910 Interest	€ 15.188	
950 Incidentele baten en lasten	€ 5.706	
970 Winst voor belasting	€ 138.030	
Totaal	€ 927.268	Totaal
		€ 927.268

20. De journaalpost met betrekking tot het dividend:

	970	Winst voor belasting	60.000	
Aan	170	Te betalen dividend		51.000
Aan	175	Te betalen dividendbelasting		9.000*

* 15% van € 60.000 = € 9.000